

SLOVENSKI NAROD.

Naša račna dan zvezec, izmahi nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ugarsko deželo za vse leta 25 K., na pol leta 18 K., na četrto leta 6 K. 50 h., na en mesec 2 K. 20 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leta 24 K., na pol leta 18 K., na četrto leta 6 K., na en mesec 2 K. Kder bedi sam pouj, plača za vse leta 22 K., na pol leta 11 K., na četrto leta 6 K. 50 h., na en mesec 1 K. 50 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znača poština. — Na narečne brez izdobje upošljavate narečnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od petecostope poti-vrat po 12 h., če se oznanila tista enkrat, po 10 h., če se dvakrat in po 8 h., če se trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvoli frankovati. — Deklepi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenje je v Knafeljevih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadst., upravljenje pa v pritličju. — Upravljenje naj se blagevolje pošiljati narečnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Pozamezne številke po 10 h.

Upravljenja telefon št. 85.

Komunikat Izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke.

Izvrševalni odbor narodno-napredne strake je, uvažajoč, kako gorostasne krivice se ima storiti koroškim Slovencem z volilno reformo, spoznal, da bi v odvrnите te krivice bilo neobhodno potrebno, da vsi slovenski člani odseka za volilno reformo nastopijo z obstrukcijo, ker bi po pričanju izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke tak — a le složni nastop slovenske delegacije v odseku brez dvojbe vodil do uspeha, ter naročil poslanec dr. Tavčarju, naj obstruirja, ako se mu pridružita še ostala dva zastopnika Slovencev. Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke se je obrnil do zastopnikov slovenske ljudske stranke, prepričan, da bodo tudi ti spoznavali važnost trenotka in upravičenost zahtev naših koroških bratov ter jih pozval, naznajajoč jim gorenji sklep, da glede izvedbe njegove stopita v dogovor s poslancem dr. Iv. Tavčarjem. Ako je kdaj veljalo, velja sedaj za slovensko državnozborsko delegacijo: in necessariis unitas!

Slovenski pravniki, sto- pajte v sodno službo!

III.

Sedaj pa se podajmo na drugo polje! Slovenci smo majhen narod, od vseh strani nam preti pogin; na eni strani nas zatirajo tuji narodi, na drugi strani pa Rim. Mi sicer vedno vpijemo: Delajmo za narod, žrtvujmo se za narod! Lepe so te besede, toda kaj pomagajo, če se upijajo le v go stilni in kavarni, če stoje tiskane v časopisih! Kadar se je pa treba res žrtvovati, takrat pa nam stopajo pred

oči le naši osebni interesi in junaško zlezemo pod klop. Nedavno smo govorili z nekim absolviranim pravnim kom, ki je prav marljiv in vse časti vreden mladenič, da je slovenskemu narodu zelo v kvar, ker Slovenci tako redko vstopajo v sodišče; on nam je pa lakonsko odgovoril: „Če hoče narod, da bom zanj delal, naj mi tudi toliko dà, da bom lahko živel.“ Kam pa pride, če bo vsakdo tako govoril, vsakdo tako postopal! Le posmislimo, kako smo se nekdaj kot srednješolci navduševali za narodno stvar, sedaj pa, ko smo že odraščeni mladeniči, naj bi nas ta okolnost odvračala od dela za narod, če nam mačeha država ne da eno leto plače? Saj tudi na univerzi nismo imeli nič plače, če smo jo tam pretokli, jo bomo tudi pri sodišču. Slovenski pravniki naj čim najpreje končajo svoje študije, potem bodo ložje čakali pri sodišču nekaj časa brez adjuta.

Najzlastnejše je to in celo velike graje vredno, da si zadnje čase slovenski pravniki, ki so premožni in bi kot taki lahko izhajali brez adjuta, izbirajo take stroke, kjer juridičnih študij prav malo ali nič ne potrebujejo in sede v pisarni z uradnimi kolegi, ki so postavne knjige videli le v Schwentnerjevi izložbi ali pri starinarju za vodo. To pa samo radi tega, ker takoj pri vstopu dobe nekoliko plače.

Marsikdo bi utegnil reči: Če bo država videla, da zmanjkuje slovenskih uradnikov pri sodišču, bo že kaj ukrenila, da jih privabi. To se pa ne bo zgodilo, država ne podpira slovenskega življa. Avskultantje imajo svoj numerus clausus in če Slovence ne vstopi, pride na njegovo mesto Nemec. Sedaj služuje pri vseh sodnih dvorih, razen pri „ruskem“ v Novem mestu, kakor ga Nemci nazivljajo, po več nemških avskultantov; ti se v avskultantovski dobri priuče toliko slovenščini, da jih nadsodišče in ministerstvo spozna za zmožne za uradovanje v slovenskih deželah; da pa rojen Nemec ne bo delal propagande

za slovenstvo, to je gotovo. Nemški uradniki nočejo uradovati slovenski, četudi znajo; s stranko, ki ne razume nič nemški, govore sicer slovenski, zapisnik pa naredi v nemškem jeziku in spodaj zapisa: „Dieses Protokoll wurde der Partei in den slovenischen Sprache vorgehalten.“ To se dogaja sedaj na Štajerskem in Koroškem, prišlo bo pa tudi na Kranjsko, kjer bo sčasom zmanjkalo slovenskih uradnikov. Saj smo videli, kaj se je zadnje dni pripetilo dr. Trillerju v Celovcu. Vsak nemški uradnik piše župnim, občinskim ali drugim uradom v nemškem jeziku in tega mu še ne moremo tako v zlo štetiti, ker tako mu narekuje njegov narodni čut. Tudi na Kranjskem lahko pride še čas, ko bodo taki uradi dobivali od sodišč z golj nemške dopise, ker se lahko zgodi, da bo na Kranjskem zmanjkalo slovenskih uradnikov, če ne bodo slovenski pravniki v večjem številu stopali v službo pri sodišču.

Pa ne samo to, da so take razmere v kvar slovenski narodnosti, pri tem trpi škodo tudi pravosodstvo samo, oškodovane so pri tem tudi stranke, ki imajo opraviti s sodiščem. V nobenem uradu ni popolno znanje slovenščine tako potrebno, kakor baš pri sodišču; v davkariji lahko odamamo davek, na pošti lahko dobimo znamko, na železnici si lahko kupimo vozni listek, naj uraduje Nemec, Lah ali Madjar; če nas ne razume in nas „nahruli“, smo samo žaljeni v svojem narodnem čutu, materialna škoda pa nam s tem vendar ni bila provzročena. Drugače pa je pri sodišču in v ilustraciji tega naj nam služi izmed mnogih slučajev ta-le: X je prišel k sodniku, ki ni bil docela vešč slovenščine, da je sosed Y v njegovih parceli posekal nekaj smrek v vrednosti nad 100 K. Kakor se je pozneje dognalo, se je X hotel s sodnikom le posvetovati, ali k večjem civilno tožbo naperiti proti Y-u. Sodnik je pa kar proti Y-u napravil ovadbo radi hudodelstva tativne. Po izvedbe so nato dognale, da je Y po-

sekal dotične smreke v svoji parceli in da je bil X le v zmoti. Kazensko postopanje proti Y-u je bilo ustavljeno, nakar je Y ovadil X-a radi hudodelstva obrekovanja po § 209. k. z. X je bil seveda obsojen.

Že iz tega malenkostnega slučaja lahko uvidimo, kaj nam je pričakovati, ako zmanjka na Kranjskem slovenskih sodnih uradnikov. Zato pa kličemo vnovič: mladi slovenski pravniki, ki ste končali svoje študije, v interesu dobre narodne stvari vstopite v čim največjem številu v sodno službo. Ustanovili si boste s tem dobro eksistenco, imeli boste prijetno in zanimivo delo, poleg tega pa boste tudi neizmerno mnogo koristili svojemu narodu!

Odsek za volilno r formo.

Dunaj, 20. septembra. Razpravljalo se je o §§ 11 in 12 volilne reforme. Ta paragrafa govorita, kako je sestaviti in priobčiti volilne imenike. Posl. Vogler je predlagal, naj se v mestih, ki imajo nad 20.000 prebivalcev, sestavijo volilni imeniki po hišah in ulicah. Vsak volilec ima vpogled v imenike. — Posl. dr. Tavčar je izjavil, da se po njegovem mnenju v volilno reformo niti najmanj ne ustvari splošna in enaka volilna pravica. Vso razpravo smatra komedijo ter odkrito izjavlja, da je nasprotnik vladnega načrta. Z volilno reformo se koroški Slovenci naravnost politično zadavijo. V paktu, ki ga je sklenil dr. Šusteršič z vladom, so kranjski svobodomiselnim Slovencim kratkomalo prodani in Mladoceli so dr. Šusteršiču pomagali, obglavljiči govornikovo stranko. Zaradi tega je primoran, vse poskusiti, da, ako mogoče, prepreči volilno reformo. Še enkrat prosi odsek, naj ga smatra za poštenega in odkritega nasprotnika predložene volilne reforme. Kar se tiče sestavljanja volilnih imenikov, dvomi govornik, da bi zmogli to župani kmečkih ob-

čin, posebno na Kranjskem. Zategadelj se naj ta posel prepusti, izvzemši mesta z lastnim štatutom, političnim oblastim. Kar se tiče reklamacij, bi se moralno že vendar enkrat tudi v Avstriji, kakor je to v drugih kulturnih državah, sestaviti volilno sodišče. Nadalje je govornik obžaloval, da se nivla da v celem načrtu niti v eni določbi dotaknila jezikovnega vprašanja. Želeti bi bilo določb, ki bi ne pripuščale najmanjšega dvoma glede jezika, v katerem se volitev razpiše. Z ozirom na možnost, da odsek sklene pluralni volilni sistem, je predlagal govornik, naj se nadaljnja razprava o § 11 odloži do rešitve § 5. Potem je stavil več sprememb, oziroma doставkov glede sestavljenja volilnih imenikov. — Posl. Steiner se je izrekel proti sestavi volilnih imenikov po hišah in ulicah, ker bi to provzročilo prevelike stroške, samo za Dunaj 85.000 K. — Minister baron Bierenthal je odgovarjal predgovornikom ter se tudi izrekel proti volilnim imenikom po hišah, če, da bi ne imel praktične vrednosti, ako se obenem ne sestavi tudi imenik po abecednem redu. Priporočal je, naj sprejme odsek vladni načrt. — Posl. Gessmann se je skušal zaletavati v dr. Tavčarja, kar pa se mu je ponesrečilo.

V popoldanski seji je razvijal svoje surovosti dr. Šusteršič, za kar ga je dr. Tavčar po zasluzenju okrcal. Ker je tudi posl. Stein prijel dr. Šusteršiča na njegovem občutljivem mestu, zavezal se je načelnik za dr. Šusteršiča ter Steina ukoril. — Potem je bil § 11 sprejet v vladni obliki, vsi spremembe predlogi pa so bili odklonjeni. — Tudi § 12 je bil po kratki debati sprejet skoraj brez sprememb. — Potem so bile volitve v takozvani Starzinskem pododsek (revizija dveh točk ustave). Na predlog posl. Tolingerja se je volilo deset članov. Prihodnja odsekova seja bo jutri.

povejte že vendar, ne mučite tako zelo moje radovednosti!

In vaša gospa mama se je zvala preje Elza Vrhunčeva.

„Da, da, kako pa to, da so vam znana vsa imena? Mi smo morali biti že na Dunaju skupaj. G. Kovač, prosim vas, ne mučite nas tako, povejte že vendar, kje smo se videli!“

„Prosim, prosim, le ne prenaglo, dražestna gospodična. — Danes dovolj tega, več morda jutri. Sporočite gospoji mama moj poklon. Klanjam se gospodične.“

In zasukal se je na peti in odšel počasnih korakov proti domu.

Elza in njene sestre pa so začudene zrle za g. Kovačem, dokler jim ni izginil izpred oči, in posebno Elza ni bila prav nič zadovoljna, ker se jej ni posrečil manever, ker jo je imel, — kakor se je medpotoma izrazila — ta starec za norca.

Gospodinja g. Kovača pa je hitela drugo jutro na vse zgodaj po zdravniku, ko je bil ta pri bolniku, je klepetava ženica pripovedovala radovednim sosedam, kako nanagloma, kar čez noč je obolel gospod Kovač in kako se boji, da zgubila tako tihega in blagega stanovalca.

LISTEK.

V Zvezdi.

Črtica.
Spisal Marijan.
(Konec.)

Med tem pa se je že približala v glasnom pogovoru in smehu Elzina dvojnica prožnih korakov gospodu Kovaču. Že je bila pri njem. Gosp. Kovač pa je tedaj nehoti in nevede privzdignil roko, prikel za klobuk in prav spoštljivo pozdravil lepo neznanico. Ta mu je začudena in smerljaje odzdravila in svoje velike in temne oči je vprla tako vprašajoče v g. Kovača, kakor da bi mu hotela prodreti v dno duše, kakor da bi hotela čitati na njegovem obrazu, kaj hoče od nje ta starec in kaj namejava.

In ta pogled je g. Kovača še bolj zmedel in v svoji zbganosti ni vedel, kaj naj v tem trenotku storiti. Hotel je oditi domov, toda ni mogel, neka tajna moč ga je zadrževala na mestu.

Dekleta pa so hitela vesela skozi Zvezdo. Smejala so se dalje in posabno mladi Elzi je bila zagonetka,

zakaj jo je pozdravil ta starec, ki jo je že nekaj večerov sem tako čudno bodril, da bi se skoraj že bala njega. Toda njen sklep je bil hitro gotov, od njega samega hoče izvedeti, kaj hoče od nje.

G. Kovač pa se je obrnil in zrl za dekleti, ki so se v mraku zgubljala v Zvezdi.

Toda danes je bil za njega skozi in skozi nesrečen dan. Mlade neznanice so se obrnile sred pota nezadoma in hitele naravnost proti g. Kovaču. In ta je bil radi tega všeč večji zadregi in ni vedel, kako bi se izkopal iz te zadrege. Slutil je, da ta nenadni obrat velja njemu. Hotel je zopet oditi proti domu in se tako izogniti vsem nadaljnim sitnostim in neprilikam, toda ta rešilna misel se je porodila prepozno v njegovi glavi, tedaj je že stala Elzina dvojnica pred njim. In hočeš noče ostati je moral, če si ni hotel nakopati še večje blaže.

Lepa neznanica pa se je ostavila s svojima tovarišicama tik pred gospodom Kovačem, bodrila ga nekako izzivajoče s svojimi velikimi očmi in vidna zadrega njegova jej je izsilila lahen nasmej na rožnatih ustnicah.

Tedaj pa je postal gosp. Kovač mirnejši in zopet gospodar svojih misli. Njegov izraz je bil zopet vsakdanji.

Vesela neznanica pa ga je zavrnila dokaj koketno:

Z za njena leta nenavadno signostjo in gracijsnostjo je nastopila in ogovorila g. Kovača.

Oprostite gospod, če sem vam nadležna in vsiljiva. Prej ste me pozdravili in to se mi je zdelo nekako čudno, ker sem v Ljubljani še povsem neznan. Sicer se mi dozdevate znani, toda ne morem se domisliti, kje da bi se bili že videli. Ali mi ne marate storiti te usluge in mi to pojasniti?

Poreden nasmeh, ki je delal lepo nezanku še lepo, pa je spravil g. Kovača še bolj iz konteksta in zastonj je iskal par trenotkov besedi, kar je deklicam očividno ugajalo, ker je vse silil smeh. Končno pa je g. Kovač vendar le jecljaje odvrnil:

Oprostite, gospodična Elza, párdon, krasna neznanica, motiti sem se moral, zamenjati sem vas moral s kako drugo gospodično. Mislim, da se nisva še nikdar videla.“

Tedaj pa je postal gosp. Kovač mirnejši in zopet gospodar svojih misli. Njegov izraz je bil zopet vsakdanji.

Vesela neznanica pa ga je zavrnila dokaj koketno:

„Tako! Ne bo šlo tako gladko!“

In vendar veste za moje ime. Vsaj ste me imenovali najprvo z imenom. Midva sva bila že enkrat skupaj, samo izdati nočete, ne, jaz pa se ne morem na vas domisliti. In sedaj se hočete zato šaliti z menoj, toda tega vam ne svetujem.“

„Nikakor ne, dražestna gospodična, nikakor se ne mislim šaliti z vami, verujte mi. Rekli ste, da sem vas imenoval z imenom. Nazadnje se moje slutnje vendar le uresničijo. Moje ime je Josip Kovač. Oprostite, da sem bil tako malo galanten.“

„Prosim, prosim! Jako me veseli. In moje ime: Elza Matjažič, tu sestri Lili in Rozi.“

„Moj poklon. Prosim —“

„Pardon, g. Kovač, če Vas pretrgem. Sedaj nam najprvo pojasnite, od kedaj in od kod se poznamo. Morda smo bili na Dunaju kje skupaj?“

„Morda, torej tudi vi ste bili na Dunaju?“

„Da, pred dobrim tednom smo prišli v Ljubljano, v to dolgočasno Ljubljano, ker je stopil papa v pokoj.“

</div

Carinski konflikt s Srbijo.

Dunaj, 20. septembra. Grof Goluchowski je sprejel srbskega poslanika iz Rima, dr. Milovanovića, ki je delegat v trgovinskom pogajanju. Dr. Milovanović si je v polnem razgovoru prizadeval, do seči zbljanje med zahtevami Avstro-Ogrske in stališčem srbske vlade. Govoril je popolnoma v imenu Pasicevega ministritva. Posredoval pa je dr. Milovanović zategatelj, ker je srbski poslanik na Dunaju, dr. Vuić bolan ter bo v najkrajšem času nastopil daljši dopust.

Budapest, 20. septembra. Avstrijski člani nagodbene komisije ostanejo še nekaj dni v Budapešti ter se je danes zopet sestala carinska konferenca, da se bavi z novimi srbskimi predlogi.

Nemiri v Macedoniji.

Carigrad, 20. septembra. Velika grška četa je napadla bolgarsko vas Smilevo blizu Bitolja. Ubili so 12 Bolgarov, ranili pa šest, med njimi tri žene. Začigli so osem hiš, oplenili pa 10. Po ranah se je dognalo, da so Grki imeli vojaške puške, kakršne ima grška armada.

Dogodki na Ruskem.

Stolypin proti preganjaju Židov. Odesa, 20. septembra. Ministrski predsednik Stolypin je izjavil predsedniku „zvezne ruskega naroda“, da ne bo več trpel nikakega preganja Židov, temuč bo vsak tak poskus z vso strogostjo v koli zatrli.

Desertacije pomorščakov.

Odesa, 20. septembra. V Sebestopolju pobegne skoraj vsak dan več pomorščakov z vojnih ladij. V enem tednu so ostale tri vojne ladje brez vojakov. Admiral Skrydlov je tako rekoč vjetnik mornarjev ter se brez njihove volje ne sme nikamor umakniti.

Zatiranje časopisa v Varšavi.

Varšava, 20. septembra. Vrhovni gubernator je izgnal za čas vojnega stanja iz Varšave urednika časnika „Snopa“, Romana Frankonskega in urednika „Kakuklja“. „Gazeta Nowa“ ne sme več izhajati.

Zarota v carski palaci.

London, 20. septembra. „Standard“ poroča iz Petrograda, da se car zategadelj ni udeležil pogreba generala Trepova, ker so v carski palači razkrili veliko zaroto. Revolucionarji so baje najeli več uradnikov carske palače, nato pa povratku umore vse člane carske rodbine. Zaroto so razkrili v nedeljo, vsled česar se car ni takoj vrnil v Peterhof. Med zarotniki je tudi neki višji častnik, ki je bil poseben zaupnik generala Trepova. Ko se je zarota razkrila, se je dotični častnik usmrtil. Ostalih pet zarotnikov bodo tajno usmrtili. Carska rodbina ne pride v Peterhof, temuč v Carsko selo. Vsled splošne nesigurnosti je več velikih knezov odpotovalo v inozemstvo.

Osvetnik.

Zgodovinska povest.

(Dalje.)

Krištof bi bil lahko v tem trenotku rekel še več, in povedal bi bil to, kar ga je v resnici navdajalo, ne da bi se tega zavedal. Njemu že ni bilo več toliko na tem, da zatare kolovški rod in da maščuje očeta in sestro; sledil je samo svoji brezmejni strasti, divjemu hrepenjenju, izvesti tako grozovito maščevanje, da takega svet še ni videl. Njegova žeja po osveti zaradi osvete same je bila tako mogočna, da je poleg nje zamrlo vsako drugo čuvstvo. Podoben je bil zdaj človeku, ki je iskal v pijači pozbavljenja svojih bolesti, a ki pije dajše, tudi če so že pozabljeni vse bolesti in zaceljene vse rane.

„Nobeden izmed vaj me ne razume,“ je s trpkim glasom rekel Krištof, „in jaz vama ne morem razkriti svoje duše. To pa vama povem: svoji osveti se ne odrečem za nobeno ceno. Nobena žrtev mi ni prevelika, da dosežem svoj namen. Odrekem sem se vsemu, kar me je vezalo na ta svet. Celo očetovo ime sem zavrgel. Postal sem divja zver med ljudmi in raztrgal bom te ljudi brez usmiljenja, naj bi tudi sam sramotno poginil.“

Stolypin v nemilosti?

Petrograd, 20. septembra. Velikemu knezu Nikolaju Nikolajeviču se je posrečilo, izposlovati pri carju proti Stolypinovi volji, da se je prepovedal kongres kadetov. Obenem je dobil ministrski predsednik miglaj, naj se v bodoče drži strogo želj velikega kneza, ali pa naj zaradi bolezni prosi za odstop.

Ločitev cerkve od države na Francoskem in Nemčija.

Paris, 20. septembra. Splošno se zatrjuje, da vpliva Nemčija na Vatikan, da je tako neizprosno trmoljap napram francoski vladi. Le tako si je razlagati, da se francoski škofje, ki so se kazali že precej spravljive, nenadoma sedaj izdali pastirske liste, v katerih pozivajo katolike na boj ter groze z versko vojno. Do tolikega vpliva na Vatikan je prišla Nemčija po jezuitih, predvsem po jezuitskem kardinalu Steinhuberju in novem jezuitskem generalu Wernzu. Vplivni Francoz Henri de Houtz je vsled tega ustanoval ligo „Francija Françoizom“, da deluje za proč od Rima in za francosko narodno cerkev. V svojem oklicu pravi: „Rim ni več neutralen, temuč nemški, jezuitski.“ Gibanje za verski razkol se močno širi po celi Franciji. Podpira ga tudi vladno glasilo „Le Matin“.

Cerkveno politične zadeve v Španiji.

Rim, 20. septembra. Španska vlada je brzojavno protestirala pri papežu proti pastorskemu pismu škofa Tuya ter zahtevala javno kaznovanje, sicer grozi vlada z represalijami. Danes se je ministrski svet zopet sestal v cerkvenopolitičnem vprašanju. Justični minister je zagrozil z odstopom, ako ne bo škof kaznovan.

Revolucija na Kubi.

London, 20. septembra. Državni tajnik Zedinjenih držav, Taft, je prispev na Havano s posebno komisijo, da posreduje za mir. Tako je spoznal, da so vstaši gospodarji otoka, s katerimi se je tudi treba pogajati, ne pa s predsednikom Palmo. Vstaši imajo desetkrat močnejšo armoado, kakor vlada, zato morejo le oni staviti pogoje. Vstaši so izjavili, da so za pogajanja le tedaj, ako se zaprti liberalci izpuste ter Amerika dovoli preiskati zadnje volitve. Ako Amerika pusti Palmo na predsedniškem mestu, se bodo bojevali kakor so se bojevali proti Španiji.

Gospodarska razstava v Zagrebu.

Sijajno je spričalo, ki ga daje zagrebška razstava o napredku hrvatskega kmetijstva. Ta razstava, ki se

strast, ki je vladala Krištofu, je prikipela do vrha. Krištof se ni mogel več brzdati. Široko se je postavil pred starega Zlatopolca in Krivosrd, pred očeta in pred nezakonskega brata.

„O, jaz vaju dobro umem,“ je klical Krištof. „Vidva pozabljata hitro. Če vama sovražnik danes kaj vzame, računata svojo izgubo samo po tem, kar sta imela že včeraj. Nikdar ne mislita na to, kar sta pravno imela. Podobna sta človeku, ki je imel dvanajst otrok in dvanajst hiš. Sovražnik mu je umoril enega otroka in sežgal eno hišo. Mož se je tolažil, češ, enajst otrok in enajst hiš mi ostane še vedno in vdal se je v svojo usodo. In ko je izgubil zopet enega otroka in eno hišo, se je zopet vdal in računal, kakor da je zopet izgubil le enega otroka in le eno hišo. In ko je šlo tako dalje, da ni imel več nobenega otroka in nobene hiše, se je bil trpljenja že tako navadil, da je svojim sovražnikom odpustil njihova grozodejstva in zanje celo molil. Toda jaz nisem drčal počasi navzdol v prepad. Iz največje sreče sem padel kar hipoma, kakor bi me bila zada strela, v najglobje brezno bolesti in zato kriči moja duša neprestano po osveti. To je cilj, edini cilj mojega življenja. Naj hodim

kjerkoli, naj delam karkoli, vedno se mi zdi, da čujem klic: osveta, osveta!

Odzval sem se temu pozivu, in dokler moji zobje ne bodo raztrgali plena, dokler ni uničen tisti rod, ki sem obljudil, in s pristavo potrdil grozovito maščevanje, dotele se ne premaknem niti za korak s svojega pota in naj me sovraži in zaničuje ves svet.“

„Ah, Krištof — sedaj šele vidim, kaj je iz tebe postal,“ je z globoko žalostjo vzliknil Krivosrd.

„Kar sem postal, to ostanem, dokler ni zatrl kolovški rod.“

„Potem si nimava ničesar več povedati,“ je tiho rekel Krivosrd. „Od danes naprej sva sovražnika. Zdravstvuj Krištof Zlatopoljec — Krivosrd pojde svojo pot. Ah, zakaj sem si zaupal, ko si mi poslal vest, naj odpravim kamniško vojsko izpred Mengša. Varal si me in tega ti ne odpustim, kakor ti ne morem odpustiti, da ti je več za svojo osveto, kakor za srečo, varnost in mir vseh rojakov.“

Krištofa je to očitanje zadelo tako, kakor da bi ga bil kdo s kolom udaril po glavi. Res, da Krivosrd ni spadal med velikaše in močnike v deželi in da njegovo nasprotstvo ni dosti pomenilo za Krištofa, ali vezalo ga je resnično prijateljstvo, ki je

je uprizorila z nepriskovano lepim uspehom, kaže živo, da Hrvatska ne zaostaja prav nič za drugimi deželami, ampak da jih celo v enem in drugem oziru nadkriljuje.

Mogočen je vtis, ki ga napravi razstava na obiskovalca. Zasnovana v prav velikomestnem obsegu nudi vsakemu obiskovalcu toliko spodbudnega, toliko poučnega in zanimivega, da bi si jo moral ogledati vsak, kdor ima količaj smisla za težnje kmetijstva.

Nič manj kakor 24 različnih odborov je sodelovalo pri tem ogromnem delu in priznati se mora, da so izvršili vsi svojo nalogo tako častno, da zre vsa dežela lahko ponosno na plod tega dela in da občuduje vsak, kdor pride v razstavo, z odkritosrčnim veseljem lep napredek hrvatskega kmetijstva.

Uspeh razstave pa se ne kaže samo v tem, da je razstava sama na sebi tako krasno uspela, ampak tudi na tem, da jo at vseh strani tako močno obiskujejo in da prihajajo hrvatski kmetje trumoma v razstavo, kjer se z vidnim zanimanjem navdušujejo za svoj napredek.

Razstava se je priredila na obsežnem prostoru zagrebškega sejmišča, ki se je izpremenil v krasne nasade in šetalnišča, sredi katerih se vzdigujejo raznoliki paviljoni, slikoviti po svoji unanjosti, še bolj zanimivi pa po svoji notranjščini. Okrog teh paviljonov in šotorov plapajo same nekateri tudi plemenit „Nonius“. Vse drugo, zlasti kobile, so pa razstavili nekateri grščaki in kmetje. Razstava lahkih konj se je vsega skupaj 235 lahkih konj (89 žrebcov in 146 kobil) in 213 težkih konj (53 žrebcov, 160 kobil). Lahki konji so bili več ali manj angleške krvi, deloma tudi arabske in lipicanske. Deželna žrebčarna v Galldovu in Kutjevu je razstavila sama 40 žrebcov, izmed katerih so bili nekateri tudi plemenit „Nonius“. Vse drugo, zlasti kobile, so pa razstavili nekateri grščaki in kmetje. Razstava lahkih konj se je priredila v vojaški jahalnici, ki se nahaja na levo od glavnega vhoda. Tudi ti nasadi so občudovanja vredni, ne le po svoji lepoti, ampak tudi po celih razporedbi in po krasnem razvoju razstavljenih dreves in trt.

Zelo zanimivi so slednji tudi na-

sadi pritičnega drevja, drevesnice, malega vinograda in uzornega šolskega vrtca, ki se nahaja na levo od glavnega vhoda. Tudi ti nasadi so občudovanja vredni, ne le po svoji lepoti, ampak tudi po celih razporedbi in po krasnem razvoju razstavljenih dreves in trt.

Zeno besedo: razstava napravlja mogočen vtis na slehernega obiskovalca in nujno je želeli, da jo tudi Slovenci pridno obiskujemo, saj je v mnogih ozirih zelo poučna tudi za naše razmere. Razstava trajala še do 30. t. m. Razstava živine je sicer končana, zato pa pride sedaj od 20. do 25. na vrsto razstava grozdja in sadja, ki bo gotovo tudi izredno lepa in zanimiva.

nejšo kapljico, ki jo rode vinske go rice na Hrvatskem. Ta del razstave je najraje zaseden, tako da je včasih stežka dobiti potreben prostorč za malo okrepljavo.

Velika in lepa je razstava različnih gospodarskih strojev, katere so se udeležile najrazličnejše avstrijske in ogrske tvrdke.

Posebno zanimiva je razstava deželne vlade, prirejena v glavnem razstavnem paviljonu. V srednjem dvoranu so razstavljeni različni načrti za regulacijo rek, slike, diagrami in zemljevidi, iz katerih se vidi, kako vlada podpira hrvatsko živinorejo, vinogradništvo, sadjarstvo itd. V vzhodnem delu paviljona je razstava gospodarskega učilišča v Križevcih in drugih znanstvenih zavodov, ki so združeni s to šolo. Vsa ta razstava kaže obširni delokrog zavoda in razne učne pripomočke, ki stojijo zavodu na razpolago in mu omogočujejo najuspešnejše delo.

Zelo zanimivi so slednji tudi na-sadi pritičnega drevja, drevesnice, malega vinograda in uzornega šolskega vrtca, ki se nahaja na levo od glavnega vhoda. Tudi ti nasadi so občudovanja vredni, ne le po svoji lepoti, ampak tudi po celih razporedbi in po krasnem razvoju razstavljenih dreves in trt.

Zeno besedo: razstava napravlja mogočen vtis na slehernega obiskovalca in nujno je želeli, da jo tudi Slovenci pridno obiskujemo, saj je v mnogih ozirih zelo poučna tudi za naše razmere. Razstava trajala še do 30. t. m. Razstava živine je sicer končana, zato pa pride sedaj od 20. do 25. na vrsto razstava grozdja in sadja, ki bo gotovo tudi izredno lepa in zanimiva.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 21. septembra.

Ponižni vernik svete in edino zveličavne cerkev

je dr. Šusteršič, kakor je slovensko zatrjeval na katoškem shodu. V koliko je ta njegova vernost pristna, ne maramo raziskovati, zdi se pa nam, da je prav močno podobna ponarejenemu denarju in da bi se takoj raztopila v nič, čim bi jo podlalo pod lupo nekaj bojnatnega raziskovanja. Če bi pa bil Šusteršič v resnici tako veren katoličan, kakor se dela in kakor mu to verjamemo katoliški backi, potem bi mu morale biti znane vsaj glavne verske resnice, pred vsemi bi mu pa ne smelo biti neznanih deset bojnih zapovedij, izmed katerih tudi ena ukazuje:

„Spoštuj praznike!“ No, zdi se pa, da „ponižni vernik svete in edino zveličavne cerkev“ te zapovedi ne pozna, ker bi sicer prav go tovo ne predlagal v odseku za volilno reformo, naj bi se volitve v boodiči parlament vrstile v nedeljo to je, v praznik, čeprav posvečevanje strogo ukazuje božja zapoved. Sam Bog vedi, ako ni kak zlobni duh imel svojih rok vmes, saj je znano, da Bog včasih tudi hudim duhovom dovoli, da „skušajo“ pravičnika. In dr. Šusteršič je — pravičnik pred Bogom in ljudmi! Zato se pač ne more in ne sme misliti, da bi ta pravičnik ne znal bojnih zapovedij, marveč se mora trdno verovati, da je dr. Šusteršič, iz katerega sicer govori sam sv. duh, skušal to pot z bojnim dovoljenjem kak zlobni duh in ga vdaril z nevednostjo in nevero, sicer bi prav go tovo ne bil predlagal nekaj takega, kar si nista upala sprožiti niti tako notorično zakrnena „brezverca“ kakor sta dr. Tavčar na primer in dr. Adler. A Bog ne zapusti — pravičnika, dr. Johannes Žlindra je pa junak, pravi krščanski junak, kakor stoji v praktiki! Premagal je noč teme, kakor Krist hudiča, ki ga je skušal v puščavi! Ko ga je katoliški duhovnik Pastor opozoril nato, da se ne sme profanirati nedelja, ki je vsem narodom v Avstriji sveta, je „ponižnega vernika svete in edino zveličavne cerkev“ zopet obsenčil sveti duh, da je izjavil, „da je po končani dopolnianski božji službi res premalo časa za volitev in da iz tega vzroka ne stavi nobenega konkretnega predloga v smislu prvotne svoje namere.“ Hosiania in excelsis! Prorok naroda slovenskega je premagal moči teme, zopet govoril iz njega sveti duh, ki ga je trenutno zapustil. Hosiania! Raduj se slovenski verni Izrael!

Governiške cvetke s katoškega shoda.

Še le zdaj se nam prav smilijo tisti reveži, ki so morali poslušati brezmejne budalosti na ka-

toliškem shodu, ko prinaša "Slovenec" dan zadnjem v sled pomanjkanju vsega pametnega berila razne "govore" s katoliškega shoda. Naravnost originalni so ti govorji! Nadahnjeni so vsi katoliški in kadar je kak govornik omenil Kristusa ali Marijo, začeli so "gromoviti živio klic" katoliških čred in ploskalo se je povrh. Po našem mnenju se ta moda lahko vpelje tudi po cerkvah pri pridigah in krščanskih naukah. To bo vspodbujalo versko zavest ljudstva, pa tudi spali bodo ljudje manj pri oznanjanju božje besede! Na katoliškem shodu se govoriki blebetali največje bedastote. Krek je dejal med drugim: "Naš namen je človečanstvo," dr. Schweitzer pa, sicer vnet za samonemško govorjenje v rodbini, je mariborskega škofa Napotnika tituliral z razboritim govornikom. Ko je Krek govoril o socijalnem delu, rekel je v začetku svojega govora: "Presveti gospodje! Cenjeni zborovalci! Ker ste s svojim ploskanjem toliko našega dragega časa brez potrebe potratili, zato moram biti tem krajši." "Slovenec" je pristavljal nato: "Živahna veselost!" (Ljudje so bili že siti "govorov," zato so bili tako živahno veseli.) Vse pa je posekal Jože Gostinčar s svojim naravnost fulminantnim govorom, ki ga je prisnel "Slovenec" v sredo. Govoril je kot "ponižni vernik edino zveličavne katoliške cerkve" o trpljenju in delu tudi tole: "Ako moram na tem svetu prestati bolesti in trpeti, pa pretrpm to udano in rečem: Naj bo volja božja, pa imam vsaj upanje, da bom vsaj na onem svetu prišel v boljše razmere." Gostinčar se je pri teh besedah gotovo spominjal na zadnji shod v "Mestnem domu," kjer je moral rešev po volji božji t. j. dr. Trillerja mirno sedeti med samimi liberalci in ne ziniti nobene besede. Opozorjam pa, da so Gostinčarjevi nauki veljavni samo za druge, kajti moži si je znal zdaj že tako po katoliško postlati, da si kar prav nič ne želi boljših razmer na onem svetu. Uданo trpljenje njegovo je le takrat, kadar je prav salamsko tehen, pretrpi pa to tem lažje, ker je tega že vajen.

Mestni občinski svet v Splitu

je z ozirom na izgrede v Zadru in na Reki sklenil tole resolucijo:

Splitski občinski svet obžaluje izgrede v Zadru in na Reki ob priliki nedavnega zleta svojih someščanov, članov splitskega in ostalih sokolskih društev iz Dalmacije v Zagreb, a še bolj mora obžalovati, da javne oblasti niso zagotovile svobodnega in mirnega prehoda domaćim sinovom preko Zadra, ki je glavno mesto hrvatske dežele, in preko Reke, kjer niste in ne morete biti tuji hrvatska beseda in hrvatska zastava, to je tista zastava, ki je tako narodna v Hrvatski, kakor je tudi priznana in spoštovana na Ogrskem; odbija najodločnejšo neresnično in tendenciozno poročila italijanskih tostranskih časopisov, ki so težili za tem, da zavedo javno mnenje in inozemstvu, zlasti v Italiji, kakor da bi hrvatski Sokoli dali povod izgredom in izjavila, da so le-ti postopali, ker so bili izvani in težko užaljeni v svojem narodnem ponosu, edino v obrambo svoje svobode in časti; obenem odbija s protestom in ogroženjem proti pisanju tujih, slabo poučenih časopisov, ki so očitali surovost našemu narodu, kateremu so tuji sami priznali kulturni napredok in blago naravo, kakor da bi jim ne bila znana tradicionalna gostoljubnost, ki dovoljuje, da sme malo število italijanskih pripadnikov neovirano v posamnih mestih ob dalmatinski obali svobodno živeti in delovati, kakor da jim ni znana naša toleranca, ki pripušča, da smo italijanska društva, ki tvorijo izginjajočo manjšino, v samem Splitu nastopati svobodno. Splitski občinski svet odbija naglašajoč, da vlada med Hrvati resnična vlijednost, ki se izraža v nedosežni narodni pesmi, v lepi knjigi, v znanosti in v umetnosti in v vseh delih modernega duha, vse poskuse, ki teže za tem, da se predstavi hrvatski narod vobče, zlasti pa v Dalmaciji kot narod nepristopen velikim težnjam človeškega napredka.

— **Sramoteno slovenskega jezika na državni železnici.** Kako se slovenski jezik sramoti na državni železnici, naj služi kot drastičen zgled besedilo, ki se bere na peronskih listkih. Tam je tiskano tole: "Kolodvorsko ustupice. Daje pravo na ustup u cekastnicatu ili na kolodvorskoi stazi i nedaje pravo na ustup v kolom." Ali ve kdo, kakšen jezik je to? Mi ne in nihče ne! Vemo le to, da je taka kolobocia, da je človek, ki je zmožen slovenščine, ne spravi nikdar skupaj, hoteč ljudem dopovedati, kaj je mislil napisati. Tako besedilo naj potem razumejo kmetje, ko še izobražencu, ki se je z raznimi jeziki pečal, dela nepremagljive težave! Vse izgleda, kakor da se gospoda na državni železnici poslužujejo slovenskega jezika le iz formalnih ozirov, boječ se škandala in energičnih pritožb slovenskih. Da se mora tako sramoteno slovenščine v najkrajšem času odpraviti, zahtevamo z vso odločnostjo in naj se nam ne hodi z nobenimi izgovori, da mora prej poiti stara zaloga. Varčujte tam, kjer zdaj mečete proč tisočake in milijone!

— **Iz politične službe.** Namestništveni koncipist Viljem Treo v Sežani je imenovan za okrajnega komisarja extra statum in premeščen v Tolmin, namestništveni koncipist dr. Henrik Deutschmann je pa prestavljen iz Tolmina v Sežano.

— **Katoliški Judje.** V "Unionu" kaže družba Uferini svoje čarovniške umetnosti, v "Mestnem domu" pa predstavlja tako popolno kinematografsko podjetje med drugim tudi Kristovo življenje in trpljenje. Mi smo o objojih predstavah prinesli kratke notice brez ozira na to, da je eno podjetje v "Unionu", drugo pa v "Mestnem domu". Ne tako pa "Slovenec". Dasi se v "Mestnem domu" predstavlja Kristovo življenje in trpljenje, za katere predstave bi se moral škofov list kot fanatično krščansko glasilo z vsem navdušenjem vzemati, ne omeni o teh predstavah niti besedice, dočim o predstavah Uferinjevih dannadan piše dolge notice. Vzrok temu razločku je, da se Kristovo življenje predstavlja slučajno v "Mestnem domu", ki menda ni toliko katoliški kot "Union". Iz tega se vidi, kaki čluti sede v "Slovenčevem" uredništvu! Zato bi vprašali "Slovenca": Koliko judeževih grošev dobiš, da ne napišeš nobene besede o predstavah Kristovega življenja in trpljenja?

— **Zelje davčnih uradnikov.** V pondeljek je sprejel finančni minister posebno deputacijo avstrijskih davčnih uradnikov, ki mu je izrazilo svoje želje zaradi zboljšanja razmer pri avanzma. Finančni minister je odgovoril, da se v kratkem tem željam bolj ugoditi, kakor prosilci misijo. Tudi glede tega, da bi se pri vprašaju gledalo samo na absolvirane srednješolce, je minister odgovoril povoljno.

— **"Prosveta".** Drugi izlet v ljubljansko predilico se radi nepravčakovanih ovir ne more vršiti v soboto, 22. t. m., kakor je bilo prvotno naznанено, ampak se preloži na pruhodni torek, t. j. 25. t. m. o treh popoldne. Zbirališče pred predilico. Vsekdobrodošel!

— **Za knjižnico "Prosveto",** ki se otvoril 30. t. m. v Kranjski gorji, je daroval g. dr. I. Demšar 20 K. Da bi našel obilo posnemalcev!

— **Mestna mlekarja v Ljubljani.** Pričetkom prihodnjega meseca konča eno leto, odkar je mestni magistrat uvedel prodajo mleka v lastni mlekarji. Do 1. septembra t. l. se je iztočilo v mestni mlekarji 406.652 l mleka. Ker se je izkazalo, da je bila ta akcija mestnega magistrata v veliko korist mestnemu prebivalstvu, vsaj se je na ta način omogočila občinstvu dobava zajamčeno pristnega polnega mleka po primerni ceni, je poskrbel mestni magistrat, da se bode še nadaljev i stem prostoru na mestnem magistratu pod magistratnim nadzorstvom prodajalo mleko iste kakovosti od iste mlekarne, ki je dosedaj zalagal prodajno mleko z mlekom. Zajamčeno polno mleko prodaja se tudi zanaprej po 16 l liter ter se mleko na željo dostavlja tudi na dom. Dosedajni odjemalci blagovolijo naj takoj priglasiti pri mestni mlekarji, ako žele prejemati mleko še nadalje, novi naročniki naj se pa istotam čim preje priglase, da se more določiti za vsak dan potrebo množino mleka.

— **Brambovska artiljerija.** S 1. oktobrom t. l. se začnejo pri rave za ustanovitev brambovskega topni-

šta. V ta namen dobi vsaka topniška brigada 112 rekrutov od deželne brambe, oziroma 20% nadomestnih rezervistov. Novinci se pridejajo topniškim polkom in izvezbanje. Za vsako brigado se ustanovi iz teh izvezbanov 1. aprila 1907 po ena brambovska baterija — ako se bo dovolil potreben denar. Za tretjo topniško brigado se ustanovi ta baterija skoraj gotovo v Ljubljani. Dne 1. oktobra 1907 se ta baterija izroči s 4 častniki, 1 namestnikom, 68 vojaki (en del bo že odpuščen) in 47 konji deželnih bramb. Vsako leto se ustanovi nadalje baterija, tako da bodo leta 1910 brambovski topniški polki polni. Baterije dobre nove topove.

— **Enketa o ustanovitvi osrednje zadružne blagajne** se je pričela dne 19. t. m. na Dunaju pod predsedstvom finančnega ministra Kotyowskega, ki je povedal, da se je že pred 15 leti sprožila misel o ustanovitvi drž. zadružne banke. Vladni namen je zdaj, da priklopi delovanje novega zavoda na vsem polju zadružništva zveznim organizacijam, ki obstajajo v posameznih deželah. Nova naprava ne bo izpodrinila obstoječe organizacije, ampak ji bo stopila na celo. Država bo financialno podpirala to banko ter dela na ureditev kreditne organizacije pri zadružništvu. Predvsem se mora urediti osebni kredit maloobrtnega in kmetskega stanu, s tem pa zlasti v vzhodnih deželah monarhije spodkopati oderuštvu v zadružništvu. Pristop k tej blagajni bo popolnoma prostovoljen.

— **Cinkova plotevina se podraži** za 2 K pri stotu.

— **Lastek je vsako leto manj,** kakor so pokazali razni statistični podatki. Tega je krivo zlasti tlakovanje po mestih in ker se polja drugače obdelujejo kot nekdaj.

— **Iz Šiske** se nam piše: Naše občinstvo ni baš zadovoljno s poslovovanjem naših pošte, to pričajo razne pritožbe, ki so že bile priobčene v "Slov. Narodu". Pred vsem se ljudje pritožujejo, da se pisma in pošiljavatev jasno nereno in netočno dostavljajo. Izmed mnogih slučajev navajamo tule enega: Dne 15. t. m. je bilo v Lukovici oddano pismo na naslov: I. K., nadsprevodnik c. k. državne železnice, Ljubljana, Spodnja Šiška Nr. 232, mudno. Pismo je prišlo dne 16. t. m. na pošto v Spodnji Šiški, ali I. K. je dobil dotično pismo še le dne 18. t. m. ob sedmih zvečer iz rok nekega železniškega uslužbenca. Pismo je bilo tako zamazano, da se je adresatu skoraj gabilo ga vzeti v roke. To pa ni edini slučaj. Takih slučajev se je zgodilo vse polno. Zato zahtevamo odločeno, da se takim ne-rednostim napravi konec, sicer se bo treba obrniti na druga naslov.

— **Pečiščet in televadba** "Sokola" v Šiški, ki bi bila morala biti zadnjo nedeljo, pa se ni mogla vršiti zaradi neugodnega vremena, bo v nedeljo, 23. t. m. Sokoli odkorakajo ob 1/3 iz televadnice proti Šentvidu, skozi Dravlje v Zgorajo Šiško k Matjanu, kjer nastopi prva vrsta in naraščaj.

— **Na Bledu** se, kakor se nam piše, začasno po navodilu "Slovenske Sokolske Zveze" ne ustanovi samostojen "Sokol", temveč le odsek "Jesenškega Sokola". Na članke proti "Sokolu" v "Slovenčevu" se ne bodo ozirali, zdi nam škoda časa, da bi na "Slovenčevu" jezo odgovarjali. Čim več bode pisali "Slovenec" o "Sokolu", tem boljš za sokolsko idejo! Sicer pa izve dopisnik "Slovenčev" v kratkem take stvari, da jih bode imeli dosti za vedno! Le kima naj "Kimovec"! Capito!

— **Za "Blejskega Sokola"** je daroval g. trgovec Ivan Pretnar na Bledu 100 K. g. dr. Tertnik, prof. v Ljubljani, 5 K. Živelji nasledniki!

— **Otvoritev ostale proge Karavanske železnice** bo, kakor smo že poročali svoj čas, 30. t. m. Otvoritev bo prisostvovan železniški minister dr. Derschatta z različnimi funkcionarji železniškega ministarstva. Povabljeni bodo mnogi zastopniki deželnih oblasti in občin, skozi katere gre železnica. Otvoritveni vlak zapusti imenovanega dne ob 11. dop. Beljak, gre skozi Karavanski predor na Jesenicu in od tod v Celovec, kjer bo slavnostni banket. Cerkveno blagoslovjanje izvrši krški škof dr. Kahn.

— **Na meščanski šoli v Postojni** se je vpisalo za šolsko leto 1906/07 v I. razred 41 učencev.

— **Ogenj.** V Bruni vasi pri Tržiču je v tork nastal ogenj v hiši Ivana Radenska; pogorela je streha in razno pohištvo ter poljski pridelki. Škoda je 2500 K. Zažgal je gletni domači otrok.

— **Nemcem primanjkuje učiteljev.** Na nemški deski šoli v Celju so razpisali več provizornih služb. Oglasilo se je pač 17 učiteljev, a samo en učitelj. Iz nemških dežel se ne dajo namreč več učitelji zavajati v opravljivo Celje med renegate.

— **Poneverjenje uradnega denarja.** Pred mariborskimi poro-

niki je stal predvčerajšnjim 36letni Franc Klampfer iz Krčevine pri Mariboru, obožen, da je kot vodja deželne erarične sadarske šole v Dragaljevcu pri Belini v Bosni neveril 587 K 36 h uradnega denarja in zbežal. Dasi je oboženec priznal, da je bil manj denarja v blagajni, kot bi ga moralno biti, so porotniki vsa vprašanja o njegovih krividi zanikal, zato je bil popolnoma oproščen.

— **Dreve je zmečkalo** 29letnega Matijo Otopec v Zagodičevem gozdu v Sp. Ljubečni pri Mariboru. Umrl je vsled notranjih poškodb drugi dan.

— **Utonil** je 52letni hlapec Franc Ostruh pri Sv. Lovrencu nad Mariborom. Napil se je žganja, ki ga je vrglo v potok, kjer je našel nesrečno smrt.

— **Z odrja je padel** v Mariboru 47letni delavec Ivan Gačik, ki je delal pri gradnji nove pripravnice. Pri tem si je zlomil rebra in roko ter se tudi drugače hudo poškodoval.

— **V konkurz** je prišel trgovec v Konjicah Karel Glojek.

— **Požar** je uničil pri Slovenski Bistrici vsa poslopja posestnika Kossarja. Obenem je zgorelo vse po hišo najemniku Ivanu Feliču, ki biva s svojo ženo v Litiji.

— **Demonstracije v Trstu** so se ta teden vsak večer ponavljale, ne da bi se bilo kaj posebnega zgodilo razen vpitja in metanja polente ter kruha v kavarno "Al Municipio", kjer se zbirajo irententoci. Snoči pa je bilo vpitja in pretepanja toliko, da je policija imela precej opraviti in aretovala okoli 70 oseb.

— **Z britvijo je porezal** ljubice dinar Anton Maisano v Trstu, ker ga je zapustila. Ranil jo je samo po roki, vendar se je zbal kazni in pobegnil po izvršenem zločinu.

— **Poskušen samomor.** Zaradi nesrečne ljubezni se je zastrupila v Trstu 19letna Pavla Markovič z Reke. Ker je pa zdravnik še o pravem času prišel, jo je ohranil pri življenju.

— **V škafu je utorila** v Rojanu 1 1/2letna Hermina Kermelj, ko se je mati odstranila iz kuhinje za par trenutkov.

— **Pristen Nemec.** V deželnih bojnici je nastavljeno kurjač, ki se piše Franc Zgonc. Mož je Dolenjec in tudi njegova žena je Kranjica. Ko mu je te dni poslal bolnični nadupravitelj v izpolnjenje izkaz za šolo obiskajoče otroke, je Zgonc izpolnil ta izkaz nemški, v kaki nemščini, tega ni potreba vprašati, in zapisal v rubriko "materinski jezik" — deutsch. Ali bo tega novega svojega sina, za katerega še sedaj ni vedela, vesela mati Germanija!

— **Vodne umetnosti** so potreba stroka, ki se v nekaterih deželah prav posebno goje. V Ljubljani se bo te vrste umetnik produciralo v soboto in v nedeljo vselej ob 8. uri zvečer v Trstu. Zaradi vodne umetnosti so potreba stroka, ki se v nekaterih deželah prav posebno goje. V Ljubljani se bo te vrste umetnik produciralo v soboto in v nedeljo vselej ob 8. uri zvečer v Trstu.

— **Ogenj.** Snoči okoli 1/8. ure so opazili, da gori v sušilnici v tovarni za peči in glinaste izdelke g. Avgusta Drelseja na Lončarski stezi in obvestili o tem gasilno reševalno društvo, katerega oddelek je naglo prišel k ognju in ga pod poveljstvom g. Ljudevika Stričja v dveh urah pogasil. Pogorelo je mnogo modelov in drugih izdelkov in ima gospod Drelse okoli 2000 K škode. K ognju je tudi prišel policijski načelnik g. dr. Milijut Zarnik in odredil podrejenemu policijskemu moštvu vse potrebitno glede varnostne službe. Po noči je ostalo za vsak slučaj na straži nekaj gasilcev, katerim pa pozneje ni bilo treba stopiti v akcijo. Gosp. Drelse je bil zavarovan.

— **Prijeli** so v Karlovcu prislonca Karla Dajčmana, ki je dne 17. maja pobegnil od dela v

Roncegno

na Južnem Tirolskem, na Valsuganski župničini, 1½ ure od Tridentsa, 535 m nad morjem.

Najmočnejši arzenoželezni vrelec,
ki ga rabijo z najboljšim uspehom in trajno vse leto, tudi za zdravljenje doma, po vseh delih ga priporečajo mnoge zdravniške autoritete za krvne, ženske, živčne in kožne bolezni itd. Naprodaj po vseh lekarnah.

Zdravilišče prve vrste „Grand Hotel des Bains“ in „Par-hotel“

z 250 sobami in saloni, vsemi najmodernejsimi napravami. Prekrasna, zavetna leža, milo podnebje, veliki parki. Sezija od 15. aprila do 1. novembra. Prospekti in pojasnila daje kopališko ravnateljstvo. 1077 13

Meteorološko poročilo.

Vreme nad morjem 08.9. Srednji kračni tlak 736.0 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
20. 9. sv.	735.6	10.9	sl. svzvod	del. jasno
21. 7. aj.	735.8	5.0	sl. jzahod	miglia
" 2. pop.	736.6	18.2	sl. jzahod	del. oblač.

Srednja včerajšnja temperatura: 11.6°, normale: 14.4°. — Padavina v mm: 3.2

Kot

vajenec

za zobotehniko se sprejme pri dr. E. Bretiu, Francovo nabrežje št. 1 mlad fant, ki je več slovenskega in nemškega jezika. 3428-1

Gledališče UFERINI v hotelu „Union“.

V soboto 22. in nedeljo 23. t. m.
**nepreklicni zadnji dve
briljantni scareji**

Uferinijevega čarovalniškega gledališča.

Novi čudoviti eksperimenti in demonstracije. Razen tega do sedaj nerešena uganjka

3429 **AGA** prosto v zraku viseča dama.

Na koncu:

Ples Serpentin v krasnih barvah iz tisoč in ene noči.

3373-2 Št. 1140 R.

Naznanilo.

Dne 25. septembra 1906 ob 10. uri dopoldne bo pri c. kr. drž. žrebčarni v Gradcu ponudbena razprava za ugotovitev oskrbovalnih potrebičin za spodaj imenovani oddelki drž. žrebčarne za čas od 1. januarja do konca decembra L. 1907.

Potrebičine oskrbovanja pri oddelku št. 3 na Selu pri Ljubljani znašajo približno na dan 5 porcij kruha v hlebcih à 875 gramov med plemenitijo; za čas neplenebitve na dan 40 porcij kruha v hlebcih à 875 gr.

Pismene ponudbe s kolekom 1 K in z vadijem, ki znaša 10% ponudbene vrednosti vseh potrebičin, v gotovini ali vrednostnih papirjih, zmožnih kavci, se morajo vložiti najkasneje do 25. septembra 1906

do 10. ure dopoldne pri zgoraj imenovani žrebčarni oziroma morajo do tega časa tja dospeti.

V ponudbi se mora izrecno navesti, da je ponudnik videl načrt pogodb, ki se dobri v žrebčarni namesto pogojev ponudbene razprave in da se strinja s pogoji v načrtu v vseh točkah.

Na ustnem ali na take ponudbe, ki bi poznene pismeno ali brzjavno dospele pri c. kr. drž. žrebčarni v Gradcu ali morebiti direktno pri c. kr. poljedelskem ministru, kakor tudi na ponudbe, ki bi ne bile popolnoma v zgornjšnjem zmislu narejene in spisane, se ne bode oziralo.

Ako vloži več ponudnikov skupno ponudbo, jamči se, da bo ponudba, ki je eden za vse.

Ponudnik je vezan na svojo ponudbo do tozadovne odločitve poljedelskega ministra, kakor hitro je ponudbo vložil in jo je država žrebčarna sprejela, vendar ne dobi s tem nobene pravice in zahteve do sprejetja ponudbe, ker odobri ponudbo poljedelski ministerstvo in si je c. kr. erar iz prostih rok pridržal pravico neomejeno voliti med vloženimi ponudbami in če bi se mu ne zdela nobena sprejemljiva, razpisati novo ponudbeno razpravo ali oddajo.

V Gradcu, 8. septembra 1906.

Od c. kr. poveljstva drž. žrebčarne.

Vzorec ponudbe.

Jaz podpisani, stanujem v izjavljaju oziroma se na razpis št. 1140 R. od 8. septembra 1906 prevzeti oddajo potrebičin, razpisanih potom subarendacij in sicer na postaji za čas od 1. januarja do konca decembra 1907 in se zavezam držati se natančno naznanjenih in vseh drugih obstoječih pogodbennih predpisov za podzakupnike in jamicim za to ponudbo ne samo z vadnjem K, marčem tudi z vsem svojim premoženjem.

Vzorec za kuvert ponudbe:

Na
c. kr. poveljstvo drž. žrebčarne v Gradcu.

Ponudba za razpravo dne 25. septembra 1906 oziroma se na naznanilo dne 8. septembra 1906.

Priloženo K kot vadij.

Trgovski pomočnik

ne manj kot 22 let star, galanterijske stroke, se isče za tukajnjo vele trgovino. 3419 1 Ponudbe pod naslovom „Post-lach 71“ Ljubljana, glavna pošta.

Službe

pisarniškega uradnika

pri kaki tvrdki, v odvetniški ali notarski pisarni isče vojaščine prost mož, več slovenskega, nemškega in bos.-herc. jezika v govoru in pisavi, izvežban tudi v ekskucijskih stvareh, istotako v knjigovodstvu.

Ponudbe pod „Uradnik“ na upravn. „Slov. Naroda“. 3412-1

Krojaški pomočnik

so sprejme takoj 3396-2 Vegove ulice št. 12.

10.000 parov čevljev!

4 pari čevljev samo 5.50 K.

Vsi sled ugodnega ogromnega nakupa se odda za to nizko ceno: par moških in par ženskih čevljev, črnih ali rjavih na trakove z močno zbitimi podplati, najnovije oblike, dalje par moških in par ženskih modnih čevljev, elegantnih in lahkih.

Vsi 4 pari samo 5.50 K.

Za naročitev zadostuje dolgot 3421 Razpošiljanje po povzetju

Izvoz čevljev KOHANE, Krakov št. 31.

Nengajajoče rad zamenjam.

Polovico lože

za par ali nepar se isče. 3446-1

Ponudbe pod šifro „A. S.“ naj se podložijo upravn. „Slov. Naroda“.

Gospod isče

nemeblovano sobo

s hrano s 1. novembrom.

Naslov pove upravnštvo „Slov. Naroda“. 3389 2

Naznanilo.

25. septembra t. l. ob 10. uri dopoldne bo pri c. kr. državnih žrebčarnih v Gradcu ponudbena razprava za prodajo konjskega gnoja, ki se bo pridobil v hlevih oddelka državnih žrebčarnih št. 3 na Selu od 1. januarja do konca decembra 1907 (oziroma do konca decembra 1908 ali 1909).

Gno se zaračuni po številu eraričnih konj, ki stoje vsak dan na slami.

Gospodje ekonomi, vrtnarji in drugi podjetniki, ki reflektirajo na gnoj, naj vloži svoje s kolekom 1 K kolekovanje ponudbe

do 25. septembra t. l.

10. ure dopoldne v pisarni c. kr. drž. žrebčarne v Gradcu, Karlauerstrasse št. 14.

Ponudbam se mora priložiti vadij 400 K v gotovini ali v vrednostnih papirjih, vendar so oprščene vadija občine in poljedelske korporacije.

Natančnejši pogoji ponudbene razprave se vpogledajo lahko v pisarni drž. žrebčarne v Gradcu ali pri oddelku drž. žrebčarne št. 3 na Selu. V ponudbi se mora izrecno izjaviti, da so pogoji ponudniku znani in se z njimi popolnoma strinja.

Ponudnik je vezan na svojo ponudbo do odločitve c. kr. poljedelskega ministra, kakor hitro je svojo ponudbo vložil in jo je c. kr. drž. žrebčarna v Gradcu sprejela; s tem pa ne pridobi nobene pravice do vložitve ponudbe.

Ako vloži več ponudnikov skupno ponudbo, jamči se, da bo ponudba, ki je eden za vse, nerezidualno, t. j. eden za vse in vsi za enega.

V Gradcu, dne 8. septembra 1906.

Od c. kr. drž. žrebčarne v Gradcu.

mesnico

kjer se bo dobivalo meso vsak dan, tudi popoldne, ter se najtopleje priporočam za obilen obisk.

Andrej Marčan.

se sprejme v boljši družini na hrano in stanovanje.

Naslov pove upravnštvo „Slov. Naroda“. 3382-3

Lepa stanovanja

v novih hišah na Selu

tik glavne ceste z 1. 2 ali 3 sobami, kabinjo in drugimi pripadki se takoj oddajo po zelo nizki ceni.

Več se pozive v Ljubljani, Am-brožev trg št. 7, prtlj. 3315-7

Zidarje in delavce

sprejme proti dobrni plači stavbni podjetnik

F. Trumler

arhitekt v Ljubljani, Pred školijo št. 3, I. nadstr.

Dr. J. Demšar

odpotuje 3405 1

do 20. oktobra t. l.

mesnico

Dovoljujem si s tem sl. občinstvu uljudno naznati,

da otvorim dne 22. t. m. v svoji hiši Rimski cesta št. 19

mesnico

Dovoljujem si s tem sl. občinstvu uljudno naznati,

da otvorim dne 22. t. m. v svoji hiši Rimski cesta št. 19

mesnico

kjer se bo dobivalo meso vsak dan, tudi popoldne, ter se najtopleje priporočam za obilen obisk.

3415-1

Knjigarna

Kleinmayr & Bamberg

v Ljubljani, Kongresni trg 2

priporoča svojo

popolno zaloge

vseh na tukajnjih in zunanjih učiliščih, zlasti na tukajni c. kr. I. in II. drž. gimnaziji, c. kr. drž. višji realki in c. kr. moškim in ženskem učiteljicu na privatnih, ljudskih in meščanskih šolah, uvedenih

šolskih knjig

najnovejših izdaj v sešitkih in stanovitnih šolskih vezbah po najnižjih cenah.

Zaznamki uvedenih učnih knjig se oddajajo zastonj.

Ljubljanski šolski koledar 2 vin. 3286-9

Dobi se havelok zastonj

ako se kupi za gld. 18 sledčih 6 predmetov

za gospode 1 površnik ali zimsko suknjo, gorko podleženo

" " 1 sukneno obliko, elegantno izgotovljeno

" " 1 posebne suknene hlače, karirane ali progaste

" " 1 moderni telovnik, najnovejšega kraja

" " 1 klobuk

" " 1 čepico.

</div